

БАНКРУТСТВО: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА НОВОВВЕДЕННЯ

Більшість вітчизняних підприємств за роки незалежності в різні періоди потерпали від фінансових складнощів, які були викликані, як внутрішніми чинниками (спад та відсутність успішних фінансових потоків), так і зовнішніми загальнодержавними проблемами (політична нестабільність та недосконалість законодавчої бази). У наш час більшість підприємств знаходяться на межі банкрутства і досить багато вже збанкрутували, тому дослідження цієї теми є досить важливим.

А.Д. Шеремет та Р.С. Сайфулін визначають банкрутство як неспроможність підприємства фінансувати поточну операційну діяльність і погасити термінові зобов'язання [1, с. 145]. Твердження науковців поєднані розумінням правової категорії «банкрутство» як якості суб'єкта господарювання, яку визначено як неспроможність задовольнити вимоги кредиторів та задовольнити зобов'язання перед державним бюджетом.

Уперше питання правового забезпечення процедури банкрутства в Україні викладено в Законі України «Про банкрутство» [2], який уведений в дію Постановою Верховної Ради України від 14.05.1992 р. № 2344-ХІІ [3].

Виходячи з норм статті 211 Господарського Кодексу засновники (учасники) суб'єкта підприємництва, власник майна, органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень зобов'язані вживати своєчасних заходів щодо запобігання його банкрутства.

Власники майна державного (комунального) або приватного підприємства, засновники (учасники) суб'єкта підприємництва, який виявився неплатоспроможним боржником, кредитори та інші особи можуть надати йому фінансову допомогу в розмірі, достатньому для погашення його зобов'язань перед кредиторами, включаючи зобов'язання щодо сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), та відновлення платоспроможності цього суб'єкта (тобто провести так звану досудову санацію) [4].

Якщо ж всі вжиті заходи не допомогли, боржник зіткнеться з процедурою банкрутства.

З 21 жовтня 2019 року в Україні почав діяти Кодекс України з процедур банкрутства, який під час його прийняття був у цілому позитивно оцінений.

Щодо нових вимог до відкриття провадження у справі про

банкрутство то, відповідно до нового Кодексу для відкриття провадження кредиторам необхідно надати суду докази щодо неплатоспроможності боржника. Суд, у свою чергу, зобов'язаний дослідити ознаки неплатоспроможності та встановити чи існує неспроможність виконання боржником своїх зобов'язань перед кредитором. При цьому порядок доведення та встановлення відповідних ознак неплатоспроможності боржника Кодексом чітко не регламентований. На практиці це може призвести до неоднозначних судових рішень, особливо в перший час застосування положень Кодексу кредиторами і судами.

Також, розглядаючи особливості відкриття провадження у справі про банкрутство, варто відзначити, що таке провадження не підлягає відкриттю при наявності спору про право, який повинен розглядатися в порядку позовного провадження. Крім того, у Кодексі не зафіксовано визначення поняття як «спір про право», що може привести до формування різної судової практики ініціювання провадження та затягування розгляду справ про банкрутство.

Питання правового регулювання процедури банкрутства в Україні знаходяться на стадії постійного оновлення відповідно до національно-економічних змін, та змін в міжнародному економічному середовищі. Зокрема адаптування національного законодавства до сучасних міжнародних та європейських правових норм і цінностей є гарантією поглиблення європейського та міжнародного співробітництва суб'єктів господарювання.

Таким чином необхідно вказати, що Кодекс України з процедур банкрутства повинен позитивно вплинути на регулювання відносин з процедур банкрутства. В першу чергу з огляду на те, що:

- його запровадження полегшить ведення бізнесу;
- Кодексом ліквідовано багато колізій і прогалин, що мали місце у Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;
- спрощено порядок відкриття провадження у справах про банкрутство;
- створена єдина саморегулююча організація арбітражних керуючих;
- усі майнові спори за участю боржника зосереджуються у справі про банкрутство і не розпорошуються по різних провадженнях.

А також запроваджені інші новели, що мають позитивний вплив на здійснення процедури банкрутства, в кінцевому результаті – на бізнесову діяльність в Україні.

Література

1. Шеремет А.Д., Сайфулін Р.С. Фінанси підприємств. М.: ИНФРА-М, 1999. 343 с.
2. Про банкрутство: Закон України від 01.07.1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v17_2600-02

3. Про введення в дію Закону України «Про банкрутство»: Постанова Верховної Ради України від 14.05.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-12>.

4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

5. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>.

УДК 341.226(043.2)

Старко О.Л., к.ю.н., доцент,
Східноєвропейський національний університет
ім. Л. Українки, м. Луцьк, Україна

ПРАВИЛА РЕЄСТРАЦІЇ ЦИВІЛЬНИХ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН В УКРАЇНІ

На сучасному етапі здійснення правового регулювання (як на міжнародно-правовому рівні так і національному) польотів повітряних суден з метою здійснення перевезень, вимоги щодо реєстрації суден повинні забезпечувати високий рівень безпеки цієї галузі діяльності людства через виконання, перш за все, вимог норм Конвенції про міжнародну цивільну авіацію [4].

Повітряне судно володіє національною приналежністю, яка визначається фактом його реєстрації в тій або іншій державі. Принцип національної приналежності створює безпосередній зв'язок між державою реєстрації і повітряним судном, яке таким чином знаходиться під захистом цієї держави. Юрисдикція держави розповсюджується на її територію, тому за межами території України зареєстроване в Україні повітряне судно повинно підпорядковуватись законам держави, в межах якої воно знаходиться. При виконанні польотів у міжнародному повітряному просторі повітряне судно, зареєстроване в Україні, підпорядковується національному законодавству.

Згідно законодавству України державні і цивільні повітряні судна підлягають обов'язковій реєстрації і можуть бути зареєстровані тільки в одній державі, а експериментальні повітряні судна підлягають обліку, який має внутрішній відомчий організаційний характер і ведеться з метою упорядкування обліку та допуску до польотів експериментальних повітряних суден [1, с. 257].

З моменту внесення повітряного судна до державного реєстру повітряних суден України всі записи, зроблені раніше стосовно цього повітряного судна у реєстрах інших держав, не визнаються Україною. Таким же чином не визнається Україною занесення повітряного судна